

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
วันจันทร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันจันทร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ พร้อมด้วยรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) รองประธานกรรมการฯ นายสมเกียรติ ประจำวงษ์ เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นเลขานุการ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรรมการและที่ปรึกษา รวมจำนวน ๒๖ คน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๐ กระทรวง ๓๖ หน่วยงาน เข้าร่วมประชุม มีการพิจารณาและรับทราบเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งได้มอบนโยบายและข้อสั่งการ รายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเสนอเพื่อทราบ ๔ เรื่อง

(๑) ผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการภายใต้ กนช. จำนวน ๔ คณะ ได้แก่

(๑.๑) คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง วิเคราะห์โครงการ และติดตามประเมินผล การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นประธาน สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑) ความก้าวหน้าการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มี ๑๘ หน่วยงาน งบประมาณรวมทั้งสิ้นจำนวน ๖๒,๘๓๑.๕๙ ล้านบาท ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว จำนวน ๑๕,๐๕๒.๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๖ โดยก่อนนี้ ผูกพันแล้ว จำนวน ๑๘,๖๕๕.๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖๙ คงเหลืองบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย จำนวน ๒๙,๑๒๓.๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๕

๒) การจัดทำคำขอตังงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แผนปฏิบัติการด้านน้ำ ประกอบไปด้วย ๒๗ หน่วยงาน รวมวงเงิน ๒๕๑,๗๓๒ ล้านบาท เป็นงบประมาณตามภารกิจ (Function) ๘ หน่วยงาน งบประมาณรวม ๓๑,๖๘๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๙ งบประมาณตามนโยบาย (Agenda) ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ด้านน้ำ มี ๑๐ กระทรวง ๒๓ หน่วยงาน งบประมาณรวม ๑๖๗,๑๑๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗๓ **ทั้งยังมีแผนงานด้านน้ำที่ไปอยู่ในงบบูรณาการอื่น ๆ** เช่น แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนงานบูรณาการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ และแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ **และงบประมาณพื้นที่ (Area)** งบประมาณรวม ๔๙,๕๔๘.๘๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๙ เป็นแผนงานเพื่อพัฒนาระดับพื้นที่ระดับภาคที่เกี่ยวข้องด้านน้ำ ๖ ภาค งบประมาณ ๓๓,๙๔๘.๘๖๔๔ ล้านบาท และแผนงานท้องถิ่น งบประมาณ ๑๕,๕๙๙.๙๙ ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรน้ำ ค่าของงบประมาณ ปี ๒๕๖๓ มากกว่าปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๒ ถึง ๒.๕ เท่า หรือประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยเฉพาะ งบบูรณาการน้ำ มีมากกว่าถึง ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

ดังนั้น จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญและเกณฑ์การคัดเลือกโครงการแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่ต้องเข้าลักษณะ คือ (๑) เป็นแผนงานโครงการที่สอดคล้องกับ Quick Win ๑๕ ประเด็น ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ (๒) เป็นโครงการพระราชดำริหรือโครงการตามเป้าหมาย (๓) เป็นโครงการที่สอดคล้องกับพื้นที่ Area Based (๔) เป็นโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาเชิงยุทธศาสตร์ และ (๕) ต้องมีความพร้อมในการดำเนินการทุกด้าน และได้นำแผนงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เสนอคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการฯ ที่มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญและเกณฑ์การคัดเลือกโครงการและแผนงบประมาณบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประจำปี ๒๕๖๓ ที่เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๒๐ ปี ทั้ง ๖ ด้าน ของ ๒๓ หน่วยงาน จำนวน ๑๗,๖๔๐ โครงการ งบประมาณรวม ๑๖๗,๑๑๔.๗๕๖๔ ล้านบาท โดยงบประมาณแยกเป็นรายภาค ส่วนใหญ่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓,๐๔๒ โครงการ งบประมาณ ๔๔,๘๔๒ ล้านบาท ภาคกลาง จำนวน ๑,๗๐๔ โครงการ งบประมาณ ๓๖,๕๗๓ ล้านบาท ภาคเหนือ จำนวน ๑๐,๘๑๐ โครงการ ภาคใต้ จำนวน ๑,๐๓๒ โครงการ งบประมาณ ๒๓,๘๔๑ ล้านบาท และภาคใต้ชายแดน จำนวน ๒๑๘ โครงการ งบประมาณ ๓,๓๐๖ ล้านบาท ตามลำดับ และงบประมาณตามแผนแม่บท ส่วนใหญ่อยู่ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต วงเงินงบประมาณ ๙๘,๖๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๐๔ หากดำเนินการได้ จะมีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ๘๙๐,๐๐๐ ไร่ ความจุน้ำเพิ่ม ๖๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร คริวเรือได้รับประโยชน์กว่า ๑๕๐,๐๐๐ คริวเรือ และด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย งบประมาณ ๕๕,๐๐๐ ล้านบาท สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้ตรวจสอบแผนปฏิบัติการ ปรากฏว่า มีโครงการที่เสนอขอรับงบประมาณปี ๒๕๖๓ คือ โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับประเด็นเร่งด่วน (Quick Win) จำนวน ๑๘๗ โครงการ งบประมาณ ๑,๖๒๒ ล้านบาท โครงการตามนโยบายจากคณะรัฐมนตรีสัญญาและนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่ จำนวน ๒๒๒ โครงการ งบประมาณ ๘,๖๙๔ ล้านบาท และโครงการที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ (Area based) จำนวน ๔๐ โครงการ งบประมาณ ๔,๒๓๖ ล้านบาท โดยหน่วยงานที่เสนอขอของงบประมาณสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอของงบประมาณ ๑๒๕,๗๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๒๒ กระทรวงมหาดไทย คิดเป็นร้อยละ ๑๑ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ ๗

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าผลการดำเนินงานคณะกรรมการกลั่นกรองวิเคราะห์โครงการ และติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้ทุกหน่วยงานพิจารณาเร่งรัดดำเนินการแผนงานโครงการที่ได้รับงบประมาณแล้ว เพื่อให้ผลการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. การจัดทำแผนงานโครงการ ทุกหน่วยงานต้องคำนึงถึงงบประมาณที่มี หากมีโครงการขนาดใหญ่ที่มีงบประมาณสูง ให้พิจารณาโครงการขนาดกลางหรือโครงการขนาดเล็ก ที่สามารถดำเนินการได้ก่อน เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยเร็ว และโครงการขนาดใหญ่ที่ยังดำเนินการไม่ได้ ให้บรรจุไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี

๓. ให้ทุกหน่วยงานสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอแผนงานโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่

๔. หน่วยงานในท้องถิ่นจะต้องมีการปรับตัวให้เข้มแข็ง และพัฒนาตนเอง เพื่อให้การจัดทำแผนงานโครงการมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการปฏิรูประบบงบประมาณและการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งหมด

๕. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานไปจัดทำรายละเอียดแผนงานโครงการให้ครบถ้วน สอดคล้องกับเป้าหมายแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๖. ให้ทุกหน่วยงานตรวจสอบและเร่งรัดการดำเนินการแผนงานโครงการสำคัญที่สอดคล้องกับประเด็นเร่งด่วน ๑๕ ประเด็น (Quick Win) ในปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓

๗. ให้ทุกหน่วยงานส่งข้อมูลให้กับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อสรุปลงให้เห็นภาพรวมการบริหารจัดการน้ำทั้งหมด

(๑.๒) คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ได้ติดตามการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ สรุปลงได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค เป้าหมายเพื่อให้ทุกหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค โดยเป้าหมายระยะแรก การจัดหา น้ำอุปโภคบริโภคให้แก่หมู่บ้าน

ที่ไม่มีระบบประปา/พื้นที่หาน้ำยาก ๗,๔๙๐ หมู่บ้าน ปัจจุบันคงเหลือพื้นที่หาน้ำยาก ๑๗๐ หมู่บ้าน (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ๓๕ หมู่บ้าน และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๑๓๕ หมู่บ้าน) ซึ่งจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๒ การขยายเขตประปาเมือง ดำเนินการแล้ว จำนวน ๖๗๙ แห่ง จากเป้าหมาย ๖๘๘ แห่ง การจัดหาน้ำดื่มสะอาด ดำเนินการแล้ว จำนวน ๒,๕๖๖ แห่ง จากเป้าหมาย ๖,๑๓๒ แห่ง และการเพิ่มแหล่งน้ำต้นทุนประปาชนบท ดำเนินการแล้ว ๓,๓๓๓ บ่อ จากเป้าหมาย ๘,๓๓๒ บ่อ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำเพื่อการผลิต เป้าหมายเพื่อให้ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมมีแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อจัดการอย่างสมดุล (๑) ก่อสร้างแหล่งน้ำ/ระบบกระจายน้ำ (ใหม่) ในเขตชลประทานมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น ๒,๐๘๘ ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ ๔๔) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๒.๕๘ ล้านไร่ (ร้อยละ ๓๐) สามารถเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานเดิมได้ ๔.๗๒ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๖) รวมครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ๒.๗๕ ล้านครัวเรือน (๒) พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น ๒,๒๒๙ ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ ๔๗) พื้นที่รับประโยชน์ ๕๖๕,๖๕๑ ไร่ (๕๔%) (๓) พัฒนาแหล่งน้ำรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษนิคมอุตสาหกรรมใหม่ ๗๖ ล้านลูกบาศก์เมตร (ร้อยละ ๔๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย เป้าหมายเพื่อให้พื้นที่ชุมชนพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญและพื้นที่เกษตร ลดความเสียหายจากน้ำท่วมและอุทกภัย ได้ปรับปรุงทางน้ำสายหลักเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำได้ ๕๒ ร่องน้ำ ป้องกันน้ำที่ชุมชนเมือง ๖๙ แห่ง (๓๗%) พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ๗.๘๕ ล้านไร่ (๗๙%) เชื่อมป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำภายในประเทศ ๙๗ กิโลเมตร (๖%) และในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับความรู้แผนการอพยพหนีภัย ๙๐ ตำบล ๔ กลุ่มน้ำ (ปิง ชายฝั่งทะเลตะวันออก มูล ตาปี) ๑๓ จังหวัด (เชียงใหม่ ลำพูน กำแพงเพชร ตาก จันทบุรี ตราด ระยอง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ นครราชสีมา)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ เป้าหมายเพื่อให้แหล่งน้ำทั่วประเทศมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป ป้องกันระดับความเค็มไม่เกินมาตรฐานของการเกษตร มีการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียได้ ๕๘ แห่ง (ร้อยละ ๒๓) คงเหลือ ๑๙๐ แห่ง (ร้อยละ ๗๗) น้ำเสียได้รับการบำบัด ๘๐,๓๒๖,๘๔๕ ลูกบาศก์เมตร บ่อสังเกตการณ์น้ำบาดาลในพื้นที่ทั้งชายะ ๖ จังหวัด ๒๙ แห่ง และพื้นที่ได้รับการป้องกันความเค็ม ๙ กลุ่มน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน เป้าหมายเพื่อให้พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมแล้ว ๔๕๐ แห่ง เนื้อที่ ๐.๔๘๕ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๐) ซึ่งล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด เพราะมีข้อจำกัดด้านกฎหมาย ได้มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งรัดดำเนินการ สำหรับการป้องกันและลดการพังทลายของดิน ได้มีการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกทั่วประเทศ ดำเนินการได้ ๑.๔๓๕ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๕)

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการ เป้าหมายเพื่อให้การบริหารจัดการลุ่มน้ำอย่างสมดุล ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทยที่ใช้กำหนดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ พร้อมทั้งแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และมีคณะกรรมการลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ ที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับพื้นที่ เป้าหมายที่ต้องดำเนินการต่อ คือ การจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการลุ่มน้ำ กฎหมายลำดับรอง Big Data การจัดการลุ่มน้ำ ความร่วมมือต่างประเทศ ศักยภาพวิทยนวัตกรรม ศูนย์ข้อมูลกลางระดับลุ่มน้ำ เป็นต้น

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าผลการดำเนินงานคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้หน่วยงาน (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล/กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เร่งรัดดำเนินการนำอุปโภคบริโภคในพื้นที่ที่หน้ายากให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๒
๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติประสานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำตารางสรุปเปรียบเทียบการดำเนินการโครงการด้านการสร้างความมั่นคงน้ำภาคการผลิตในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา พื้นที่ใดมีแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น และอยู่ที่ไหนบ้าง ให้ชัดเจน พร้อมผลลัพธ์-ผลสัมฤทธิ์ ที่ประชาชนได้รับ
๓. ให้กรมพัฒนาที่ดิน เน้นการดำเนินโครงการจัดทำแหล่งน้ำขนาดเล็ก/การขุดสระน้ำในไร่นาทุกตำบล ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ให้สอดคล้องกับพื้นที่ area based โดยให้ปรับแผนการดำเนินการในระยะแรก ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓
๔. การดำเนินงานขุดลอกคลอง การก่อสร้างฝาย/ประตูระบายน้ำ เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัย ให้ทบทวนและชี้แจงอธิบายให้ประชาชนเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่ได้รับและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
๕. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยเน้นการปลูกป่าต้นน้ำ และให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เพื่อช่วยดูแลรักษาป่า
๖. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตาม ประเมินผล ให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๑.๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ

มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ได้ติดตามความก้าวหน้าโครงการที่ผ่านมติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑ ทั้ง ๑๕ โครงการ มีโครงการที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการแล้ว จำนวน ๑๓ โครงการ ได้รับงบประมาณแล้ว จำนวน ๑๐ โครงการ ยังไม่ได้รับงบประมาณ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ อุโมงค์ระบายน้ำใต้คลองทวีวัฒนา อุโมงค์ระบายน้ำใต้คลองแสนแสบ และอุโมงค์ระบายน้ำใต้คลองเปรมประชากร ของกรุงเทพมหานคร (อยู่ระหว่างเสนอขอรับงบประมาณปี ๒๕๖๓) สำหรับโครงการที่ได้รับงบประมาณแล้ว มีโครงการที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนได้ เนื่องจากติดปัญหามวลชน ได้แก่ โครงการวังหีบ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช และโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งอยู่ระหว่างการตั้งคณะกรรมการพิจารณา ๓ ฝ่าย เพื่อทบทวนแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจนต่อไป และมีโครงการที่ยังไม่ผ่านคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการสำรวจความสูงภูมิประเทศด้วยแสงเลเซอร์ (LIDAR) ระยะที่ ๒ ดำเนินการโดยกรมแผนที่ทหาร ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนการเสนอขอแหล่งงบประมาณ และโครงการปรับปรุงคลองยม-น่าน จังหวัดสุโขทัย ดำเนินการโดยกรมชลประทาน ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนจัดเตรียมข้อมูลเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ดำเนินโครงการ พร้อมทั้งได้พิจารณาเห็นชอบให้นำโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ คือ (๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสียคลองเปรมประชากร โดยกรุงเทพมหานคร (๒) โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร (ลุ่มน้ำคลองชุมพร) โดยกรมชลประทาน (๓) การฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก และ (๔) การฟื้นฟูบึงอะเฟ็ด จังหวัดนครสวรรค์

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. โครงการขนาดใหญ่ๆ ให้หน่วยงานเตรียมความพร้อมของโครงการให้ครบทุกองค์ประกอบก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. โครงการที่ได้รับงบประมาณแล้ว แต่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนได้เนื่องจากติดปัญหามวลชน ให้หน่วยงานดำเนินการปรับแผน พร้อมทั้งสร้างการรับรู้ ทำความเข้าใจกับประชาชน เพื่อลดความขัดแย้งในการดำเนินการ

๓. โครงการที่ยังไม่เสนอคณะรัฐมนตรี ได้แก่ โครงการสำรวจความสูงภูมิประเทศด้วยแสงเลเซอร์ (LiDAR) ระยะที่ ๒ และโครงการปรับปรุงคลองยม-น่าน จังหวัดสุโขทัย ให้กรมแผนที่ทหาร และกรมชลประทานเร่งดำเนินการ หากมีปัญหาขอเสนอ ให้สร้างการรับรู้

๔. ให้กรุงเทพมหานคร เร่งรัดปรับแผนและดำเนินการโครงการอุโมงค์ระบายน้ำทั้ง ๓ โครงการของกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะโครงการคลองเปรมประชากร หากติดขัดปัญหาให้เร่งปรับแผนดำเนินการ

(๑.๔) คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ได้ติดตามสถานการณ์และเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยแล้ง ดังนี้

๑) **สถานการณ์น้ำที่ผ่านมา** ได้บริหารจัดการน้ำในช่วงที่ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากพายุซินติยา เบบินคา จนถึงพายุโซนร้อน “ปาบึก” ได้เคลื่อนเข้าสู่ภาคใต้ในช่วงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ - ๔ มกราคม ๒๕๖๒ โดยการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการรับมือพายุโซนร้อนปาบึก ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อติดตามวิเคราะห์สถานการณ์และชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงภัย และเป็นข้อมูลสนับสนุนให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ซึ่งทำให้ลดผลกระทบความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิตของประชาชนได้

๒) **สภาพฝน ปริมาณสะสมน้ำฝนทั่วประเทศ** ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีฝนสูงกว่าค่าเฉลี่ยในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ และเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ส่วนเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ และเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีค่าใกล้เคียงค่าเฉลี่ยการคาดการณ์ปริมาณฝนภาพรวมทั้งประเทศ โดยกรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังอ่อนจะยังคงต่อเนื่องไปจนถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ และเข้าสู่สภาวะเป็นกลาง ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ - พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ ๑๐-๒๐% เดือนเมษายน ๒๕๖๒ ปริมาณฝนต่ำกว่าค่าปกติ ๑๐% ส่วนเดือนพฤษภาคม จะมีค่าใกล้เคียงปกติ

๓) **สรุปสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ** ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่จำนวน ๓๕ แห่ง ช่วงฤดูแล้งเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ และเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีอ่างเก็บน้ำความจุเกิน ๑๐๐% จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ เขื่อนก๊วกคองมา และเขื่อนหนองปลาไหล และมีอ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำใช้การ น้อยกว่า ๓๐% จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนทับเสลา และเขื่อนกระเสียว ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ หลังจากรับการส่งน้ำสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำใช้การน้อยกว่า ๓๐% จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่ เขื่อนแม่มอก เขื่อนลำนางรอง เขื่อนสิรินธร เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนทับเสลา เขื่อนกระเสียว

๔) **สถานการณ์ภัยแล้งและการรับมือ** ได้คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ๓ กิจกรรม ดังนี้

๔.๑) **การอุปโภค บริโภค** แยกเป็น (๑) ในเขตพื้นที่ให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) คาดการณ์ว่ามีพื้นที่เสี่ยงใน ๙ จังหวัด (๑๐ สาขา) การประปาส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยจัดทำมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาพร้อมกันของหน่วยงานที่รับผิดชอบแหล่งน้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อมิให้เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำต้นทุน ปัจจุบันมีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพิ่มขึ้นเป็น ๑๗ จังหวัด (๒๐ สาขา) ประกอบด้วย ภาคเหนือ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๖ จังหวัด ภาคตะวันออก ๓ จังหวัด และภาคใต้ ๓ จังหวัด ทั้งนี้ได้มีมาตรการรองรับในแต่ละหน่วยสาขาบริการเรียบร้อยแล้ว (๒) นอกเขตพื้นที่ให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค คาดการณ์ว่ามีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ๒๐ จังหวัด กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้ดำเนินการปรับแผนงานขุดเจาะน้ำบาดาลในพื้นที่เสี่ยง ๑๑ จังหวัด คงเหลือ ๙ จังหวัด ที่ไม่มีบ่อน้ำบาดาล และกระทรวงมหาดไทยได้ลงสำรวจพื้นที่เสี่ยง ๙ จังหวัด มีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำนอกเขตพื้นที่บริการการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๗ จังหวัด ประกอบด้วยภาคเหนือ ๒ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ จังหวัด ๕ อำเภอ ภาคกลาง ๒ จังหวัด โดยได้กำหนด

มาตรการแก้ไขปัญหาระยะสั้นด้วยการจัดหาแหล่งน้ำใกล้เคียงในระยะ ๕๐ เมตร ซึ่งทางสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้จัดทำข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน ส่งให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และจังหวัดได้รับทราบเพื่อใช้วางแผนเตรียมมาตรการรองรับ

๔.๒) การเกษตร ได้คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทาน จำนวน ๑๑ จังหวัด พื้นที่รวม ๑๕๑,๕๕๒ ไร่ ได้แก่ ภาคเหนือ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕ จังหวัด และภาคกลาง ๑ จังหวัด และได้กำหนดมาตรการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชใช้น้ำน้อย มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๖๑,๙๔๒ ไร่ (ร้อยละ ๔๑) ซึ่งมีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการปลูกพืชโดยไม่ขาดแคลน ปัจจุบันจากรายงานกรมส่งเสริมการเกษตร และการตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูกด้วยดาวเทียม โดยสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) พบว่ามีพื้นที่เพาะปลูกเกินแผนในเขตชลประทาน ๓๑ จังหวัด นอกเขตชลประทาน ๕ จังหวัด จึงได้มอบหมายกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สร้างความเข้าใจต่อประชาชนในเรื่องสถานการณ์น้ำ และปรับเปลี่ยนการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

๔.๓) การอุตสาหกรรม จากการประเมินความต้องการการใช้น้ำในฤดูแล้งเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ – เดือนเมษายน ๒๕๖๒ แบ่งเป็น ในเขตนิคมอุตสาหกรรม จำนวน ๓๘ แห่ง ๑๔ จังหวัด ใช้น้ำรวม ๑๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม ๗๗ จังหวัด ใช้น้ำรวม ๙๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมโรงงานทั้งในและนอกเขตนิคมอุตสาหกรรม จำนวน ๑๐๒,๖๗๙ แห่ง ความต้องการใช้น้ำ ๑,๐๗๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ไม่มีความเสี่ยงขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง โดยปริมาณน้ำที่ใช้เกินจากปริมาณที่จัดสรรจำนวน ๑๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร จะใช้น้ำบาดาล (ปริมาณน้ำจัดสรร ๙๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร) พร้อมรณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัด

ทั้งนี้ การรักษาระบบนิเวศ ประกอบด้วย การใช้น้ำเพื่อผลักดันน้ำเค็มในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำปราจีนบุรี-บางปะกง และฝักระวังคุณภาพน้ำ แม่น้ำปิง แม่น้ำชี แม่น้ำตาปี ทะเลสาบสงขลา สถานการณ์ปกติ

๕) การกำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงขาดแคลนน้ำ
ได้กำหนดมาตรการและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ๒๕๖๑/๒๕๖๒ จำนวน ๘ มาตรการ โดยได้แจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังนี้

๕.๑) แจ้งเตือนเกษตรกรงดการปลูกพืชฤดูแล้งและพืชต่อเนื่อง โดยเฉพาะ
ในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา เพื่อรักษาระดับน้ำเหนือเขื่อนเจ้าพระยา และระบบชลประทาน ควบคุมคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างให้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง (ดำเนินการโดยจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมชลประทาน และกรมทรัพยากรน้ำ)

๕.๒) ติดตามฝักระวังพื้นที่ ในเขตชลประทานและลำน้ำสายหลัก ตลอดจนพื้นที่เสี่ยงภัยต่างๆ เพื่อแจ้งข้อมูลให้ทางจังหวัดประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ทราบและเตรียมการป้องกัน (ดำเนินการโดยจังหวัด กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทาน และกรมทรัพยากรน้ำ)

๕.๓) ลดการเลี้ยงปลากระชัง และบ่อปลาในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ (ดำเนินการโดย จังหวัด และกรมประมง)

๕.๔) ฝักระวังการระบายน้ำเสียหรือสารปนเปื้อน ที่ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำอย่างเข้มงวด (ดำเนินการโดย จังหวัด และกรมควบคุมมลพิษ)

๕.๕) สำรองความต้องการใช้น้ำทุกภาคส่วน เพื่อประเมินปริมาณน้ำต้นทุนให้เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำตลอดฤดูแล้งจนถึงต้นฤดูฝนปี ๒๕๖๒ (ดำเนินการโดยกรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น)

๕.๖) เตรียมความพร้อมอุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือ และเจ้าหน้าที่ ให้การช่วยเหลือ พื้นที่ในเขตชลประทาน ตลอดจนสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ตามคำร้องขอและเตรียมความพร้อมเข้าสู่การ

บริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน ปี ๒๕๖๒ (ดำเนินการโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา)

๕.๗) มาตรการเผชิญเหตุ ให้หน่วยงานพิจารณาใช้น้ำจากแหล่งน้ำในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียงเป็นอันดับแรก สนับสนุนรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรเครื่องมือเพื่อบรรเทาความรุนแรง (ดำเนินการโดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ))

๕.๘) ทบทวนแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่รายสัปดาห์ และประเมินปริมาณน้ำต้นทุนในช่วงต้น กลาง ต่อเนื่องจนถึงสิ้นสุดฤดูฝนปี ๒๕๖๒ ให้สอดคล้องกับปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังอ่อนตามที่กรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ (ดำเนินการโดยกรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) และกรมทรัพยากรน้ำ)

๖) การคาดการณ์ปริมาณน้ำต้นทุนช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๒ กรมอุตุนิยมวิทยา และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) (สสนก.) คาดการณ์ว่าปรากฏการณ์เอลนีโญอ่อนจะยังคงมีผลต่อเนื่องถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีปริมาณฝนตกต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยมีปริมาณน้ำต้นทุนช่วงต้นฤดูฝน (๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒) และกลางฤดูฝน (๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒) แยกเป็นกรณีน้ำน้อยและน้ำเฉลี่ย พร้อมเปรียบเทียบกับปีน้ำน้อย (ปี ๒๕๕๗) พบว่า ต้นฤดูฝน กรณีน้ำน้อยจะมีปริมาณน้ำมากกว่าปี ๒๕๕๗ (ร้อยละ ๓๐) แต่น้อยกว่าปี ๒๕๖๑ (ร้อยละ ๑๔) กลางฤดูฝน กรณีน้ำเฉลี่ยจะมีปริมาณน้ำมากกว่าปี ๒๕๕๗ (ร้อยละ ๓๗) แต่น้อยกว่าปี ๒๕๖๑ (ร้อยละ ๙)

มติที่ประชุม รับทราบสถานการณ์น้ำที่ผ่านมา และการวางแผนการบริหารจัดการน้ำในฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างการรับรู้ และความเข้าใจให้แก่ประชาชนในด้านการบริหารจัดการน้ำ และสรุปผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ๔ ปีที่ผ่านมา ดำเนินการไปเท่าไร และอะไรที่ยังไม่ได้ดำเนินการ โดยให้บูรณาการข้อมูลระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๒. ให้ทุกหน่วยงาน วางแผนการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และให้ชี้แจงอธิบายให้ประชาชนทราบถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่า ดำเนินการไปแล้วได้ประโยชน์อย่างไรบ้างในพื้นที่ และที่ยังมีปัญหาอยู่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร โดยขอให้ดำเนินการเสนอประธาน กนช. โดยด่วน

(๒) ความก้าวหน้าแผนงานโครงการที่เสนอในคณะรัฐมนตรีสัญญา และงานนโยบายที่นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้สรุปความก้าวหน้าของแผนงาน/โครงการ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญญา และงานนโยบายนายกรัฐมนตรีตรวจงานในพื้นที่ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ รวมจำนวน ๒๐ ครั้ง มีแผนงานโครงการรวม ๗๘๖ โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการแล้ว จำนวน ๓๐๘ โครงการ วงเงิน ๑๒,๗๑๐.๖๑๘๘ ล้านบาท โดยได้รับจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒๕ โครงการ วงเงิน ๔,๘๐๑.๒๕๕๙ ล้านบาท และปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๘๓ โครงการ วงเงิน ๘,๖๙๓.๓๖๒๙ ล้านบาท เสนอขอตั้งงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๒๒ โครงการ วงเงิน ๗,๙๐๖.๘๖๕๖ ล้านบาท พร้อมทั้งได้บรรจุเข้าแผน เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ จำนวน ๒๕๖ โครงการ วงเงิน ๑,๙๐๘.๗๒๕๔ ล้านบาท

มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าแผนงานโครงการที่เสนอในคณะรัฐมนตรีสัญญา และงานนโยบายที่นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางในการสร้างความเข้าใจกับประชาชนด้านการจัดทำแผนงานโครงการ และขั้นตอนการเสนอขอแผนงานโครงการด้านน้ำในพื้นที่ และการเชื่อมโยงกับโครงการอื่นๆ ด้วย
๒. โครงการที่มีแผนดำเนินการปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ให้เร่งดำเนินการเตรียมความพร้อม
๓. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตามประเมินผล และรายงานให้ กนช. ทราบต่อไป

(๓) รายงานแผนและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ แต่งตั้งข้าราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ และเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยมีแผนการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง/ปี พร้อมแผนการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการลุ่มน้ำ จำนวน ๓ ครั้ง/ปี ซึ่งได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำ และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เสร็จสิ้นแล้วเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จากการประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ ทำให้คณะกรรมการลุ่มน้ำรับทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ที่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี โดยได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ คือ ควรมีคณะอนุกรรมการและศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด การแบ่งขอบเขตลุ่มน้ำให้คำนึงถึงชื่อเดิมของลุ่มน้ำ และการเชื่อมโยงข้อมูลน้ำ แผนที่ GIS/Big Data

สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการ (แผนบูรณาการ) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการลุ่มน้ำ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๒,๓๕๘ คน จาก ๒๕ ลุ่มน้ำ ที่ประชุมมีข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะว่า สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติควรมีหน่วยงานระดับจังหวัด และมีศูนย์ข้อมูลกลางของลุ่มน้ำ

มติที่ประชุม รับทราบแผนและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ดำเนินการตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการลุ่มน้ำตามความจำเป็นต่อไป

(๔) รายงานความก้าวหน้าการจัดทำกฎหมายลำดับรอง และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณา กลั่นกรองข้อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ ตามที่พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตราหรือออกกฎหมายลำดับรองที่มีผลบังคับใช้ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ จำนวน ๑๙ มาตรา รวม ๒๒ ฉบับ และการออกกฎหมายลำดับรองที่มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ จำนวน ๙ มาตรา รวม ๙ ฉบับ รวมถึงหมวด ๔ การจัดสรรน้ำ และการจัดทำฝั้งน้ำ โดยการจัดทำกฎหมายลำดับรองเป็นไปตามอำนาจของรัฐมนตรีรักษาการ ๔ คน ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามภารกิจในแต่ละมาตรา

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้รับจัดสรรงบกลางจากสำนักงบประมาณ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จึงได้เชิญผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ร่วมชี้แจงแนวทางและแผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำกฎหมายลำดับรองเป็นไปตามกำหนด นายกรัฐมนตรี ประธาน กนช. จึงเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณา กลั่นกรองข้อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ ตามคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ สำหรับการยกย่องพระราชกฤษฎีกากำหนดขอบเขตลุ่มน้ำ ตามมาตรา ๒๕ ปัจจุบันอยู่ระหว่างยกย่องขอบเขตลุ่มน้ำ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๑. ความก้าวหน้าการจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา กลั่นกรองข้อกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ
ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการจัดทำ

กฎหมายลำดับรอง ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด

๒. เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา ๑ เรื่อง

แผนงานโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบให้นำโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ จำนวน ๔ โครงการ เสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อพิจารณาต่อไป ดังนี้

(๑) **การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสียคลองเปรมประชากร** คลองเปรมประชากรถูกขุดขึ้นเมื่อปี ๒๔๑๒ คู่ขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา เริ่มต้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนถึงเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ระยะทาง ๕๐.๘ กิโลเมตร วัตถุประสงค์เพื่อการเดินเรือ และได้รับการประกาศให้เป็นทางน้ำชลประทานเมื่อปี ๒๕๐๒ ต่อมาได้ถ่ายโอนทางน้ำบางส่วนให้กรุงเทพมหานครดูแลเมื่อปี ๒๕๔๖ โดยกรมชลประทานรับผิดชอบในพื้นที่ตอนบนตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาถึงปทุมธานี ระยะทาง ๒๘.๕ กิโลเมตร และกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในพื้นที่ตอนล่างของแม่น้ำเจ้าพระยา มีระยะทาง ๒๒.๓ กิโลเมตร เนื่องจากสภาพปัญหาคลองเปรมประชากรในปัจจุบันมีสภาพตื้นเขิน คันคลองมีระดับต่ำ อาคารบังคับน้ำเข้า-ออกไม่ครอบคลุม มีสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำเขตคลองมากกว่า ๕,๐๐๐ หลังคาเรือน ตั้งแต่อำเภอเมืองปทุมธานีถึงกรุงเทพมหานคร และมีการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองโดยตรง

คณะรัฐมนตรีได้ตั้งคณะกรรมการอำนวยการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรุกล้ำลำน้ำสาธารณะ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน และได้แต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานระบบคลองและการพัฒนาชุมชนริมคลองเปรมประชากร มีปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่คลองเปรมประชากร มีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ซึ่งทั้ง ๒ คณะ มีเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและผู้ตรวจราชการพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นที่ปรึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อ**พัฒนาพื้นที่ฟูคลองเปรมประชากรให้เป็นไปตามกายภาพของคลองและส่งผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด** เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่คลองเปรมประชากร ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ได้มอบหมายให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กรมชลประทาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี มาร่วมจัดทำแผนงานโครงการเพื่อฟื้นฟูคลองเปรมประชากรตลอดสาย ภายใต้แผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานระบบคลอง และการพัฒนาชุมชนริมคลองเปรมประชากร ๔ ด้าน คือ ด้านที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม ด้านที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนริมคลองและบริเวณใกล้เคียง ด้านที่ ๓ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจ และด้านที่ ๔ กฎหมายและการขับเคลื่อนงาน **ด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำคือ ด้านที่ ๑ ในแผนงานที่ ๑.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสียคลองเปรมประชากร** ซึ่งมีโครงการที่ต้องดำเนินการรวม ๓๔ โครงการ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๘ งบประมาณรวม ๓๒,๖๗๐.๗๘ ล้านบาท ประกอบด้วย (๑) **แผนหลัก** ได้แก่ ขุดลอกคลองเปรมประชากร และเขื่อนป้องกันตลิ่ง พร้อมอาคารประกอบ ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา - กรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๔,๔๖๖.๐๐ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ดำเนินการโดย กรมชลประทาน กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรุงเทพมหานคร (๒) **แผนสนับสนุน** ได้แก่

พัฒนาระบบควบคุมอาคารบังคับน้ำ แก้มลิง และระบบบำบัดน้ำเสีย ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา - กรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๒๘,๒๐๔.๗๘ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๘ โดยกรมชลประทาน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกรุงเทพมหานคร) โดย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีแผนหลัก ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการขุดลอกคลองเปรมประชากร จากคลองเชียงรากน้อย-สถานีสูบน้ำเปรมเหนือบางปะอิน ระยะทาง ๘.๑ กิโลเมตร (กรมชลประทาน) งบประมาณ ๙ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๒ แผนงานสนับสนุน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑๒๗ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕

จังหวัดปทุมธานี มีแผนงานหลัก ๓ โครงการ งบประมาณ ๑,๐๑๔ ล้านบาท มีโครงการที่ดำเนินการปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ (๑) ขุดลอกคลองเปรมประชากรจากคลองรังสิตประยูรศักดิ์ - คลองเชียงรากน้อย ระยะทาง ๑๕.๘ กิโลเมตร งบประมาณ ๑๖ ล้านบาท (กรมชลประทาน) (๒) ติดตั้งตะแกรงพร้อมเครื่องคราดขยะประตูละบายน้ำเปรมใต้รังสิต งบประมาณ ๑๘ ล้านบาท (กรมชลประทาน) และดำเนินการปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการก่อสร้างเขื่อนคลองเปรมประชากร จากคลองบ้านใหม่ถึงคลองรังสิตประยูรศักดิ์ งบประมาณ ๙๘๐ ล้านบาท (กรมโยธาธิการและผังเมือง) แผนงานสนับสนุน ๔ โครงการ งบประมาณ ๒๓๙.๗๘ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕

จังหวัดนนทบุรี มีแผนงานสนับสนุน ๑ โครงการ งบประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

กรุงเทพมหานคร มีแผนงานหลัก ๑ โครงการ คือ โครงการก่อสร้างเขื่อนคลองเปรมประชากร จากถนนเทศบาลสงเคราะห์-สุดเขตกรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๓,๔๔๓ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ แผนงานสนับสนุน ๒๑ โครงการ งบประมาณ ๒๗,๖๓๘ ล้านบาท ดำเนินการปี ๒๕๖๓-๒๕๖๖

เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วม การกัดเซาะตลิ่งริมคลอง และบรรเทาปัญหาคุณภาพน้ำเน่าเสีย **กรุงเทพมหานคร จึงเสนอโครงการก่อสร้างเขื่อนคลองเปรมประชากรจากถนนเทศบาลสงเคราะห์ถึงสุดเขตกรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๓,๔๔๓ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) ระยะทางความยาวรวม ๒๖.๑๖ กิโลเมตร** แผนงานดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ โดยให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินงานตามแผนงานหลักในระยะเร่งด่วน และนำเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อขอความเห็นชอบในหลักการแผนการปรับปรุงฟื้นฟูคลองเปรมประชากรทั้งระบบตลอดสาย

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ

๑. แผนงานการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม และบำบัดน้ำเสียคลองเปรมประชากรทั้งระบบ ตั้งแต่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา-กรุงเทพมหานคร

๒. ให้กระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง/กรุงเทพมหานคร) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) ดำเนินการตามกรอบแผนงานหลักระยะแรก ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ งบประมาณ ๔,๔๖๖ ล้านบาท

๓. ให้กรุงเทพมหานครเสนอโครงการก่อสร้างเขื่อนคลองเปรมประชากร จากถนนเทศบาลสงเคราะห์ถึงสุดเขตกรุงเทพมหานคร งบประมาณ ๓,๔๔๓ ล้านบาท ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบให้ดำเนินโครงการ และดำเนินการตามระเบียบงบประมาณต่อไป

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ให้กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) นำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานระบบคลองและการพัฒนาชุมชนริมคลองเปรมประชากร ขึ้นทูลเกล้าถวายรายงานสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๒ โดยให้รายงานทั้ง ๓ จังหวัด

ที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการอย่างไร มีโครงการที่ดำเนินการไปแล้วเท่าไร และให้จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนให้ทันกับปีงบประมาณนี้

(๒) โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร (ลุ่มน้ำคลองชุมพร) สาเหตุหลักเกิดจากน้ำหลากจนเกินความสามารถของลำน้ำ ๒ สาย ได้แก่ คลองท่าตะเภา และคลองชุมพร ช่วงที่มีร่องมรสุมพัดผ่านจะมีน้ำไหลลงสู่คลองชุมพร ๕๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที แต่ความสามารถในการระบายน้ำคลองชุมพรได้ไม่เกิน ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที หากเป็นช่วงน้ำทะเลหนุนสูงจะทำให้น้ำแช่ขังเป็นเวลา ๓-๗ วันและมีผลกระทบ จากปัญหาน้ำเค็มรุกเข้าในช่วงฤดูแล้ง กรมชลประทานได้อนุมัติแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาแก้ปัญหาในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองท่าตะเภาและลุ่มน้ำคลองชุมพร โดยแก้ไขปัญหาในลุ่มน้ำคลองท่าตะเภาก่อน ซึ่งแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๒ ส่วนลุ่มน้ำคลองชุมพร กรมชลประทานเริ่มดำเนินโครงการในปี ๒๕๕๘ เพื่อให้ได้รับงบประมาณต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาทั้งระบบในรูปแบบโครงการขนาดใหญ่ จึงเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการ เนื่องจากเป็นพื้นที่เป้าหมายในการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ (Area Based) และให้กรมชลประทาน กรมทางหลวงชนบท กรมการปกครอง การรถไฟแห่งประเทศไทย กรมเจ้าท่า และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บูรณาการแผนงานร่วมกัน โดยให้คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อลำน้ำ เช่น ด้านการสัญจรทางน้ำ และพื้นที่ป่าชายเลน ลักษณะโครงการ เป็นการขุดลอกและขุดขยายคลองชุมพรเดิม และคลองชุมพรใหม่ (คลองผันน้ำเชื่อมคลองชุมพร - คลองนาคราช) ให้สามารถระบายน้ำได้ ๕๕๐ ลบ.ม./วินาที รวมทั้งก่อสร้างประตูควบคุมบังคับน้ำและระบายน้ำในคลองชุมพรเดิม เพื่อป้องกันน้ำเค็มรุกเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ตัวเมืองชุมพร โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ๗ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๕๘-๒๕๖๔) งบประมาณ ๒,๐๔๗ ล้านบาท แบ่งการดำเนินการเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ แผนงานระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๕๘-๒๕๖๒ งบประมาณ ๓๓๐ ล้านบาท และแผนงานระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓-๒๕๖๔ งบประมาณ ๑,๗๑๗ ล้านบาท ประกอบไปด้วย ค่าที่ดิน จำนวน ๕๓๗ แปลง งบประมาณ ๒๔๘ ล้านบาท งานขุดคลองผันน้ำคลองชุมพรความยาว ๓.๓๔๓ กิโลเมตร งบประมาณ ๑๒๐ ล้านบาท ก่อสร้างประตูควบคุมบังคับน้ำจำนวน ๔ แห่ง พร้อมส่วนประกอบ โดยอยู่บริเวณปากคลองผันน้ำ จำนวน ๑ แห่ง และในคลองชุมพร จำนวน ๓ แห่ง งานขุดขยายคลองชุมพรเดิมรวม ๒๑.๗๐๑ กิโลเมตร งบประมาณ ๑๓๙ ล้านบาท งานก่อสร้างอาคารระบายน้ำและส่วนประกอบอื่น ๆ งบประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ

๑. ให้ดำเนินโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร (ลุ่มน้ำคลองชุมพร) ทั้งระบบ
๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) เสนอโครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพร (ลุ่มน้ำคลองชุมพร) ระยะที่ ๒ งบประมาณ ๑,๗๑๗ ล้านบาท ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบให้ดำเนินโครงการและดำเนินการตามระเบียบงบประมาณต่อไป

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การขุดลอกคลองของโครงการให้คำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศ และหาวิธีการที่เหมาะสมที่ลดผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่โครงการ และการดำเนินการโครงการต้องทำให้เสร็จพร้อมกัน เช่น ขุดลอกต่อจากของเดิมที่ยังไม่ครบ เชื่อมต่อกับแหล่งน้ำเดิม และฝากให้กระทรวงคมนาคม พิจารณาการก่อสร้างถนนต้องไม่ขวางทางน้ำ

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบเป็นระยะ ๆ

(๓) การฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก บึงราชนกเป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่อยู่ในความดูแลรักษาของกรมเจ้าท่า ตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลสมอแข อำเภอเมืองพิษณุโลก และตำบลวังพิถูล ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๘๖๕-๒-๐๘๕ ไร่ โดยในปี ๒๕๕๓ บึงราชนกไม่ได้รับ

การขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ และระดับชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี จึงมีประเด็นปัญหาเรื่องการใช้ที่ดินไม่มีประสิทธิภาพ ปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐเข้าใช้ประโยชน์ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมเจ้าท่า กรมประมง องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก การกีฬาแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร และบางส่วนมีราษฎรบุกรุก ทำให้การดูแลรักษาเป็นเพียงการขุดลอกบึงเป็นจุด ๆ เมื่อถึงฤดูฝนมีน้ำหลากจากพื้นที่รับน้ำ แม่น้ำวังทอง แต่ไม่สามารถไหลเข้าบึงราชนกได้ ทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่โดยรอบบึง จึงเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อพิจารณาแผนการฟื้นฟูบึงราชนก ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติมอบให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการศึกษาเพื่อจัดทำแผนหลักการฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก ให้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ ป้องกันน้ำท่วมแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ และสถานที่ออกกำลังกาย โดยขุดลอกคูคลองเชื่อมต่อเป็นช่องทางไหลเวียนของน้ำ เพื่อให้บึงราชนกได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและมีความยั่งยืนต่อไป สทช. จึงเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน โดยที่ประชุมได้เห็นชอบให้การฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณา

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินการศึกษาแผนหลักการฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย

(๑) แผนหลักการฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก มีแผนหลัก ๔ ด้าน ๑๑ แผนงาน ๒๓ โครงการ งบประมาณ ๑,๔๕๖.๙๘ ล้านบาท ได้แก่ **ด้านที่ ๑ การบริหารจัดการ** เป้าหมาย คือ การจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินที่หน่วยงานที่ขออนุญาตไว้เดิม มาดำเนินการจัดระเบียบการใช้ที่ดินใหม่ จะทำให้มีพื้นที่ผิวน้ำเพิ่มเป็น ๓,๗๑๔ ไร่ ระยะเวลาดำเนินการ ๑๐ ปี แบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ งบประมาณ ๓๖.๕๐ ล้านบาท และระยะที่ ๒ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๙ งบประมาณ ๒๙.๗๐ ล้านบาท **ด้านที่ ๒ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย** เป้าหมายคือการปรับปรุงทางน้ำเข้าและออกโดยการขุดลอกบึงฯ และกำหนดขอบเขตโดยการยกระดับถนนรอบพื้นที่ที่สามารถเก็บกักและชะลอน้ำได้ ๒๘.๘๕ ล้าน ลบ.ม. บรรเทาอุทกภัยในอำเภอวังทอง ๑๐,๕๗๕ ไร่ ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘) งบประมาณ ๑,๒๗๓.๘๒ ล้านบาท **ด้านที่ ๓ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการเกษตร** เป้าหมายคือการปรับปรุง ขุดลอกคลอง และทางน้ำ สร้างฝายเพื่อยกระดับน้ำให้เข้าสู่บึงมีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ๓,๙๖๐ ไร่ ประชาชนได้รับประโยชน์ ๒๓๗ครัวเรือน ระยะเวลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๖) งบประมาณ ๖๓.๓๖ ล้านบาท และ**ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ** มีการบูรณาการร่วมกัน ๑๙ หน่วยงาน ในการสร้างการรับรู้ให้ประชาชนเห็นความสำคัญคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษทางน้ำ การพัฒนาให้เป็นพื้นที่สาธารณะระดับเมืองและชุมชน การตรวจวัดคุณภาพน้ำ ระยะเวลาดำเนินการ ๖ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๑) งบประมาณ ๕๓.๖๐ ล้านบาท

(๒) จากแผนหลักดังกล่าว มีแผนปฏิบัติการเร่งด่วนการฟื้นฟูบึงราชนก ที่ต้องเร่งดำเนินการในปี ๒๕๖๓- ๒๕๖๕ งบประมาณรวม ๗๕๔.๕๖ ล้านบาท จำนวน ๑๑ โครงการ เพื่อดำเนินการเรื่องการจัดระเบียบการใช้ที่ดินและการบริหารจัดการน้ำในบึง และการขุดลอกบึง การปรับปรุงทางน้ำเข้า-ออก และการกำหนดขอบเขตบึงโดยยกระดับถนนโดยรอบบึง

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ

๑. แผนหลักการฟื้นฟูบึงราชนก จังหวัดพิษณุโลก ทั้งระบบ ประกอบด้วย แผนหลัก ๔ ด้าน งบประมาณ ๑,๔๕๖.๙๘ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๙) และแผนปฏิบัติการเร่งด่วน ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ จำนวน ๑๑ โครงการ งบประมาณ ๗๕๔.๕๖ ล้านบาท พร้อมหน่วยงานที่รับผิดชอบ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบและดำเนินการตามระเบียบงบประมาณต่อไป

๒. มอบหมายกรมชลประทาน เป็นหน่วยงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในบึงราชนก

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้หน่วยงานเร่งรัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเร่งด่วน จำนวน ๑๑ โครงการ วงเงิน ๗๕๔.๕๖ ล้านบาท ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ โดยให้หน่วยงานดำเนินการเตรียมความพร้อมให้ชัดเจน อะไรที่สำคัญตามแผนปฏิบัติการเร่งด่วน ให้เร่งดำเนินการ พร้อมทั้งวางแผนเยียวยาในเรื่องการจัดหาที่อยู่ให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบต่อไปด้วย

๒. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบเป็นระยะต่อไป

(๔) การฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ บึงบอระเพ็ดเป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ และเป็นแหล่งอนุรักษ์ เพาะพันธุ์สัตว์น้ำมาตั้งแต่อดีต ปัจจุบันอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมต้นเขิน กัดปัญหาน้ำท่วมแล้ง และคุณภาพน้ำเป็นประจำทุกปี จึงมีคณะกรรมการฟื้นฟูอนุรักษ์และพัฒนาบึงบอระเพ็ด ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) เป็นประธาน เห็นชอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาบึงบอระเพ็ด ๔ ยุทธศาสตร์ และคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ มีมติให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางบูรณาการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการในพื้นที่บึงบอระเพ็ด เพื่อแก้ไข (๑) ปัญหาการบุกรุก (๒) การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ทำกินของเกษตรกร และ (๓) การเพิ่มพื้นที่เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจึงเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน โดยที่ประชุมได้เห็นชอบให้การฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติพิจารณา

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ร่วมกับมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ได้ดำเนินการศึกษาแผนหลัก การฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย

๑. แผนหลักการพัฒนาและฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ๖ ด้าน รวม ๕๖ โครงการ งบประมาณ ๕,๗๐๑.๕ ล้านบาท หากดำเนินการแล้วเสร็จจะมีน้ำต้นทุนเพิ่มขึ้นประมาณ ๓๕ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร สามารถลดความเสียหายจากน้ำท่วมได้ ๒๑,๐๐๐ ไร่ ช่วยพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งได้ ๘๕,๐๐๐ ไร่ แยกเป็นแผนงานหลัก จำนวน ๓๕ โครงการ งบประมาณ ๕,๔๘๙.๕ ล้านบาท และแผนงานสนับสนุน จำนวน ๒๑ โครงการ งบประมาณ ๒๑๒ ล้านบาท ประกอบด้วย (๑) **แผนด้านการบริหารจัดการและการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน** เพื่อกำหนดพื้นที่ใช้ประโยชน์ในรูปแบบ ให้ หวง ห้ำม จำนวน ๑๗ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการปี ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ งบประมาณ ๑๗๕ ล้านบาท (๒) **แผนด้านการแก้ปัญหากล้งแล้งและสร้างความมั่นคงของน้ำ** เพื่อเพิ่มศักยภาพการเก็บกักน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำและการเติมน้ำเข้าบึงจากแม่น้ำน่าน รวมจำนวน ๒๒ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๓-๒๕๗๒ งบประมาณ ๒,๙๒๓.๕ ล้านบาท (๓) **แผนด้านการจัดการน้ำท่วมและบรรเทาอุทกภัย** เพื่อลดพื้นที่น้ำท่วมและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ รวมจำนวน ๖ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ งบประมาณ ๗๗๐ ล้านบาท (๔) **แผนด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำ** เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูดินและป่าต้นน้ำ รวมจำนวน ๓ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๒ งบประมาณ ๖๒ ล้านบาท (๕) **แผนด้านคุณภาพน้ำ ตะกอน และรักษาระบบนิเวศ** เพื่อแก้ปัญหาตะกอนทับถมจากตะกอนดินและวัชพืชที่เสื่อมสลาย และทำวังปลา รวม ๗ โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ ๒๕๖๔ – ๒๕๗๒ งบประมาณ ๑,๗๖๘ ล้านบาท และ (๖) **แผนด้านการจัดการน้ำอุปโภคบริโภค** โดยการพัฒนาระบบเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน ๑ โครงการ ดำเนินการในปี ๒๕๖๖ งบประมาณ ๓ ล้านบาท

๒. จากแผนหลักดังกล่าว มีแผนปฏิบัติการโครงการเร่งด่วน ในปี ๒๕๖๓- ๒๕๖๕ จำนวน ๙ โครงการ งบประมาณรวม ๑,๕๑๓ ล้านบาท โดยแบ่งเป็น (๑) แผนงานแก้ปัญหามลพิษและการใช้ประโยชน์ที่ดิน จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑๕ ล้านบาท (๒) แผนงานแก้ไขปัญหาตะกอนต้นเขินและเพิ่ม

ปริมาณน้ำ จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๑,๐๖๐ ล้านบาท (๓) แผนงานแก้ปัญหาน้ำท่วม - น้ำแล้ง โดยการปรับปรุงทางรับน้ำเข้า-ออกของบึงบอระเพ็ด จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๔๓๘.๕๐ ล้านบาท

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ

๑. แผนหลักการพัฒนาและฟื้นฟูบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งระบบ ประกอบด้วยแผนหลัก ๖ ด้าน รวม ๕๖ โครงการ งบประมาณรวม ๕,๗๐๑.๕ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๓- ๒๕๗๒) และแผนปฏิบัติการเร่งด่วน ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๙ โครงการ งบประมาณรวม ๑,๕๑๓.๕ ล้านบาท พร้อมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ และดำเนินการตามระเบียบงบประมาณต่อไป

๒. มอบหมาย กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมประมง เป็นหน่วยงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในบึงบอระเพ็ด และมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการปรับปรุงดินปลูกพืช พื้นที่บึงบอระเพ็ด

ประธาน กนช. มีข้อสั่งการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ต้องสร้างความเข้าใจและการรับรู้ให้กับประชาชน
๒. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดเตรียมความพร้อม และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามแผนที่กำหนด

๓. ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบเป็นระยะต่อไป

๓ เรื่องอื่นๆ ๑ เรื่อง ได้แก่

การจัดงานวันน้ำโลกและสัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒
องค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดให้วันที่ ๒๒ มีนาคม ของทุกปีเป็นวันน้ำโลก (World WaterDay) และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้สัปดาห์ที่ตรงกับวันที่ ๒๒ มีนาคม ของทุกปี เป็น “สัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ” เพื่อสนับสนุนกิจกรรมขององค์การสหประชาชาติ ในปี ๒๕๖๒ องค์การสหประชาชาติได้กำหนด Theme ของวันน้ำโลก คือ “Leaving no one behind” สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการ กนช. เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดงานวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องตาม Theme คือ **“ทั่วถึง เท่าเทียม เพียงพอ”** แบ่งการจัดงานเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ นายกรัฐมนตรีกล่าวคำปราศรัยเนื่องในวันน้ำโลกและสัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ ๒ การจัดกิจกรรม วันน้ำโลกและสัปดาห์อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ณ Westgate hall ชั้น ๔ Central Plaza Westgate จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย

- การจัดนิทรรศการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๘ หน่วยงาน
- การเสวนา หัวข้อ “ความท้าทายของการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค” มีหน่วยงานเข้าร่วมเสวนา จำนวน ๔ หน่วยงาน
- เป้าหมายผู้ร่วมงาน ประมาณ ๘๐๐ คน ประกอบด้วยคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการลุ่มน้ำ องค์การระหว่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ ภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน

มติที่ประชุม รับทราบ และเรียนเชิญกรรมการทุกท่าน และหน่วยงานเข้าร่วมงานดังกล่าว ในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ Westgate hall ชั้น ๔ Central Plaza Westgate จังหวัดนนทบุรี